

Eksamen på Økonomistudiet sommer 2012

Erhvervsret

kandidatfag

18. juni 2012

RETTEVEJLEDNING

Spørgsmål 1:

Posten som administrerende direktør følger ikke direkte af om den pågældende person ejer større eller mindre dele af det selskab, som man er administrerende direktør i. Den administrerende direktør er ansat, hvilket fremgår af selskabsloves § 111. Efter samme bestemmelse er det bestyrelsen, der ansætter direktøren/direktørerne. Joachim må altså forsøge at få bestyrelsen til at ansætte ham som administrerende direktør. En mulighed for dette, er at sikre at medlemmerne af bestyrelsen, er stemt for en sådan ansættelse. Bestyrelsen vælges af generalforsamlingen, hvor aktionærerne ifølge selskabslovens § 105 afgør afstemningerne ved simpelt flertal. Da Joachim ejer 40% af aktierne kan han ikke være sikker på at kunne vælge en bestyrelse, der er stemt for at ansætte ham som administrerende direktør, da der kan være flertal for at andre vælges til bestyrelsen, med mindre han kan aftale med andre aktionærer, at de vil stemme på de samme, som Joachim stemmer på.

Spørgsmål 2:

I det øjeblik Joachim ejer mere end 50% af aktierne vil han qua den i § 105 anførte regel om simpelt flertal kunne sikre valg af en bestyrelse, der er stemt for at ansætte ham som administrerende direktør. Det kræver at bestyrelsen herefter agerer i overensstemmelse med de forudsætninger under hvilke den er blevet valgt. Joachim har ikke direkte bestemmelsesret over bestyrelsen, når den først er valgt, så han kan fortsat risikere ikke at få posten som administrerende direktør, såfremt bestyrelsen efter valget ændrer synspunkter om hvem der skal ansættes.

Spørgsmål 3:

Når Byens Glas kontakter Glasværket, må det vurderes om de har indgået en aftale om levering af de pågældende termoruder. Byens Glas har modtaget et tilbud fra Glasværket – det fremgår ikke af opgaven, hvornår tilbuddet er modtaget, og det fremgår heller ikke hvilken acceptfrist tilbuddet måtte indeholde. Det eneste der fremgår om tid er, at tilbuddet efter sit indhold er afhængigt af at produktionen senest kan sættes i gang den 22. Skal dette

kunne ske, må man lægge til grund, at accept af tilbuddet så må foreligge allersenest den 21. Mailen med svar kommer først frem den 24, hvilket må siges at være for sent. Ifølge aftalelovens § 4, er accepten da at anse som et nyt tilbud, og tilbudsgiver – Glasværket – er ikke længere forpligtet af deres oprindelige tilbud. Det må dog vurderes om aftalelovens § 4, stk. 2 ændrer på situationen – hvilket kræver, at Byens Glas har gået ud fra at svaret er kommet frem i rette tid, og at Glasværket har indset dette. Det første må være tilfældet, idet Byens Glas tror at mailen sendes den 19. Det sidste vil være tvivlsomt, men vil afhænge af om man, når mailen kommer frem, kan se, at den oprindelige er blevet (forsøgt) afsendt den 19. Kan man ikke det, er der ikke basis for at lade § 4, stk. 2 få virkning, og accepten er altså for sen, med konsekvens ifølge § 4 stk. 1. Dermed er Byens Glas dårligt stillet i forhold til Glasværket, idet der ikke er noget juridisk grundlag for at hævde, at parterne har en aftale om levering af termoruder, og Byens Glas kan ikke gennemtvinge en levering under trussel om erstatningskrav eller andet.

Spørgsmål 4:

Da Gert Gertsen dør ved uheldet, er den type erstatning, der kan komme på tale forsørgertabserstatning jf. erstatningsansvarsloven § 12 – det forudsætter tillige, at de efterladte er ægtefælle eller børn jf. samme lovs § 13 og 14.

Selve ulykken sker uden at andre personer er involverede og derved kunne være potentielle erstatningsansvarlige. Arbejdsgiveren har dog ansvar for den ansattes sikkerhed på arbejdspladsen og som nævnt i lærebogen s. 272 ff dækker ansvaret her for så vidt, at blot der foreligger en arbejdsskade, så er der erstatningspligt. Skaden er indtrådt ved en hændelse på arbejdspladsen, nemlig at Gert falder over ledningen og får hovedet igennem glasruden – der er direkte årsagssammenhæng og skaden er adækvat. Der kan ikke siges at foreligge egen skyld selv om Gert løber. Det kunne normalt nok siges at være culpøst at løbe med en glasrude oppe på et stillads, men i den konkrete sag, er arbejderne netop blevet pålagt at skynde sig. Og som nævnt i lærebogen s 275 kan accept af risiko synspunkter ikke fremføres ved denne type ulykker, hvad der ellers i andre ikke arbejdsrelaterede situationer ville være relevant at gøre.

Konkluderende må det siges, at de efterladte kan rette krav mod arbejdsgiveren, Byens Glas, og de kan få erstatning for tab af forsørger samt evt. overgangsbeløb og godtgørelse som nævnt i lærebogen s. 274 alt jf. arbejdsskadesikringsloven.

Spørgsmål 5:

Fru Andersen har lidt skade – dels personskade, dels tingsskade (hunden). Hun kan kræve erstatning for svie og smerte jf. erstatningsansvarslovens § 3 og for varigt men, da man må formode at hovedpinen kan karakteriseres som et men jf. § 4.

De mulige erstatningsansvarlige er arbejdskammeraten og Byens Glas som arbejdsgiver. Arbejdskammeraten smider glasruden og uagtet, at han gør det for at komme hen og forsøge at redde Gert må det anses for culpøst. Der er umiddelbar årsagssammenhæng, idet den smidte rude direkte rammer fru Andersen og hunden – skaden er også adækvat, da det er påregneligt at en rude smidt fra et stillads kan ramme personer og ting og volde skade på

dem/den. Der foreligger ikke egen skyld eller medvirken fra fru Andersens side – hun går jo blot forbi. Man kan overveje om der foreligger en nødretssituation, men da ruden ikke ofres som en del af redningsforsøget, men ofres for at kunne komme til at redde, er kriteriet for nødret ikke opfyldt. Der er således grundlag for at statuere erstatningsansvar for arbejdskammeraten. Situationen er dog den, at han er på arbejde og hans arbejdsgiver Byens Glas har ansvar jf. Danske Lov 3-19-2. Der foreligger et helt normalt ansættelsesforhold som begrundet at 3-19-2 kan anvendes. Jf ovenfor har den ansatte handlet culpøst, og han har handlet i tjenesten. At kaste ruden er ikke en normal handling, men ikke et abnormt skridt – dermed er samtlige kriterier for at arbejdsgiveren ifalder erstatningsansvar opfyldt. Når erstatningsansvarslovens § 23 herefter tages i betragtning, vil det under de givne omstændigheder, hvor de ansatte er blevet presset til at arbejde uforsvarligt hurtigt, den ansatte oplever sin kollega komme alvorligt til skade og dø, være sådan, at arbejdsgiveren alene kommer til at betale erstatningen, da det ikke vil være rimeligt, at han gør regres mod den ansatte.

Spørgsmål 6:

Den leverede fugemasse må siges at lide af en mangel da den jf. købelovens § 76 stk. 1 nr. 4 ikke er af den beskaffenhed fugemasse bør være når den ikke kan tørre ordentligt. Dette gælder for de spande, som har dette problem. Der er tale om handelskøb jf. købelovens § 4 stk. 1, idet leverandøren må være en professionel og Byens Glas ligeledes er erhvervsdrivende og begge parter optræder i erhvervsmæssig sammenhæng. Købet er et genuskøb, da der ikke er noget der indikerer at de enkelte spande skulle være så særligt udvalgte, at der kan være tale om specieskøb. På denne baggrund kan Byens Glas som udgangspunkt gøre rettigheder gældende jf. købelovens § 43. Det forudsætter dog at Byens Glas har opfyldt kravene i købelovens § 52 og altså har givet meddelelse om manglen til sælger straks manglen viser sig. Fugemassen er leveret den 1. april og den første og eneste besked der gives til sælger, er beskeden der gives den 6. april. Som opgaveteksten er formuleret må det lægges til grund at den klistrede fugemasse er anvendt løbende, da der både omtales hvorledes den volder problemer ude og inde, og der reageres først, da der er flere fuger som klistrer – dermed er kravet om at give meddelelse straks ikke overholdt, og jf. § 52 mister køber – Byens Glas – sine mangelsindsigelser. Dermed er Byens Glas stillet sådan, at uanset at de måtte have sendt nogle spande retur, så får de ikke nogen penge retur, og har de ikke allerede betalt for fugemassen, vil de være forpligtede til det.

Spørgsmål 7:

Spørgsmålet er her om ejendomsretten er gået over til køber af stolene, således at sælgers – Joachims – kreditorer er afskåret fra at foretage udlæg i dem. Joachim har solgt 10 af 24 stole – det oplyses ikke om det er 10 bestemte stole – og i mangel af nærmere på dette punkt, må det kunne lægges til grund, at det blot er 10 ud af mængden på 24, der er solgt – altså at der er tale om genuskøb. Skal køber være beskyttet mod sælgers kreditorer kræves det da, at stolene, hvis de fortsat er hos sælger, skal være bindende individualiseret, ellers kan kreditorer foretage udlæg i dem. Det oplyses ikke i opgaven at der skulle være foretaget nogen form for individualisering, og dermed kan elværket foretage udlæg i alle 24 stole.

Skulle det blive lagt til grund, at stolene måtte være leveret til køber umiddelbart i forbindelse med købet, så er ejendomsretten gået over i forbindelse med leveringen, og elværket kan kun foretage udlæg i de tilbageværende 14 stole.

Spørgsmål 8:

Lærlingen optræder som fuldmægtig på Byens glas' vegne og fuldmagten er meddelt jf. aftalelovens § 13. Han køber fugemasse i overensstemmelse med fuldmagten, dermed er den indgåede aftale om købet bindende for fuldmagtsgiver Byens Glas jf. aftalelovens § 10. Der gælder et princip om, at der som udgangspunkt ikke er fortrydelsesret ved køb, så der skal altså være særlige grunde til at man kan bytte den købte fugemasse. At den er vandbaseret gør den ikke mangelfuld jf. købelovens mangelsdefinitioner i §76, og dermed kan mangler ikke gøres gældende som grundlag for at hæve købet. Det kan overvejes om forudsætningslæren kan bringes i anvendelse – Byens glas har muligt haft en forudsætning om, at fugemassen skulle være akrylbaseret, men der er ingen oplysninger i opgaven om at denne forudsætning skulle have været kendelig for byggemarkedet, og allerede af den grund må forudsætningslæren afvises som grundlag for at kunne erklære aftalen ugyldig. Konklusionen er, at Byens glas er bundet af den af fuldmægtigen indgåede aftale

Spørgsmål 9:

Den ubetalte regning er en simpel fordring – når denne overdrages kan reglerne for simple gældsbreve anvendes analogt. Ifølge gældsbrevslovens § 29 kan skyldner betale til overdrageren med frigørende virkning med mindre han ved at overdrageren ikke længere har ret til at modtage betaling. Byens glas får først besked fra de to erhververe henholdsvis den 14. og den 15. april – og betaling sker allerede den 13. Der er ikke noget i opgaven der indikerer, at Byens glas på anden vis skulle have fået viden om, at Byggemarkedet ikke længere skulle være berettiget til at modtage betalinger vedrørende regningen. Betaling er således sket med frigørende virkning, og uanset hvem af de to erhververe af fordringen, der i sidste ende måtte blive udpeget som den berettigede, kan de altså ikke kræve betaling fra Byens glas.

Spørgsmål 10:

Pantebrevet er et omsætningsgældsbrief jf. gældsbrevsloven § 11 stk. 2, nr.3, idet man må lægge til grund, at der ikke i pantebrevet er indføjjet "ikke til ordre". Betalingsindsigelsen skal da behandles efter gældsbrevslovens § 15, hvoraf det fremgår, at skyldner ikke kan gøre gældende at betaling er sket før overdragelsen, såfremt gældsbrevet er overdraget til en ny kreditor, der er i god tro og som har fået gældsbrevet i hænde. Det fremgår ikke om nogen af de to erhververe skulle have fået gældsbrevet i hænde, og dermed må det forudsættes at byggemarkedet som oprindelig kreditor stadig ligger inde med dokumentet. – hvilket tænkeligt også kan være grunden til at dobbeltoverdragelse har været mulig. Da der så ikke

foreligger ihændehavelse hos erhververen, er samtlige kriterier i § 15 ikke opfyldt og dermed bevares betalingsindsigelsen – betalingen er sket med frigørende virkning, og også i dette tilfælde vil den endeligt berettigede ikke kunne kræve betaling fra Byens glas.